

El 27 d'octubre de 1967 va tenir lloc una manifestació que ha quedat enregistrada de manera especial en la història de la nostra ciutat. La van convocar les Comissions Obreres en el marc d'una jornada de protesta a tot l'Estat contra l'atur, els expedients de crisi i per la llibertat de les treballadores i els treballadors empresonats. La brutal violència emprada pels cossos de l'ordre públic, inusual inclús a la seva època i en el context de la dictadura, va passar a integrar un dels records més vius del passat recent de Terrassa.

La jornada de protesta va acabar amb manifestacions arreu, que van transcórrer en general pacíficament, excepte a Madrid i molt especialment, a Terrassa. A la nostra ciutat la policia havia detectat feia dies una intensa acció de propaganda de les Comissions Obreres convocant la protesta.

La participació en la manifestació va ser discutida a molts indrets de la ciutat, especialment a les parròquies obreres. Els capellans compromesos socialment es van reunir a les dependències parroquials del barri d'Ègara i van acordar assistir-hi de manera visible, fins i tot es va acordar que tres d'ells es col·loquessin al capdavant de la manifestació.

A les set de la tarda, prop de cinc-centes persones es van concentrar al final de la Rambla darrere una pancarta que reivindicava «Sindicats lliures», «Llibertat» i «Fora el salari de 96 pessetes». Van començar a pujar Rambla amunt i quan havien recorregut uns 100 metres la policia va intervenir carregant violentament contra els manifestants i provocant la dispersió del grup. Alguns van córrer pels carrers adjacents a la Rambla, però d'altres van ser acorralats al pas a nivell de la carretera de Montcada i davant els cops de porra

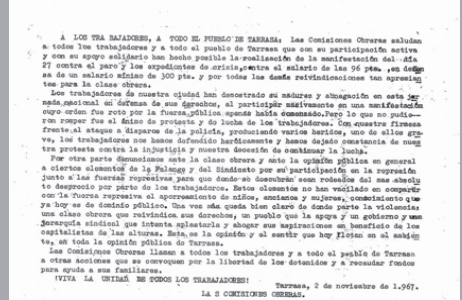
Les fotografies corresponen a diferents manifestacions obreres a Terrassa, i han estat cedides per l'arxiu històric de Comissions Obreres de Catalunya.

ENCAUSADOS POR PARTICIPAR EN LA PASADA MANIFESTACION

Finalizó el atestado que instrua la Brigada Político-Social de la Jefatura de Policía de Barcelona, con relación a los detenidos con motivo de la manifestación del pasado día 27 en Tarrasa y Barcelona, han ingresado en la prisión celular y puestos a disposición del capitán general de Cataluña, acusados de supuesta agresión a la fuerza pública en Tarrasa, José Surán Santamaría, José Guil López, Manuel Fernández Medina, José Meriniet Rebiet, Félix Blázquez Nella, Eduardo López Aguilar, Miguel Surranaes Rosa, Juan Cruz Avellaneda, José Hinojosa Navarro, Miguel Fernández Castillo, Luis López Jiménez, José Manuel Durán, Manuel Mata Rodríguez, Luis Canal Rodríguez, Joaquín Vaca Espinosa, Manuel Escumey Rey, Cipriano García Sánchez, José López Neiro, José Muñoz Cerdán, Salvador Perent Bruciana, José García Ferrer, Pedro González Ismael Benagues Adell, y en la prisión de mujeres, Josefa Sentis Castejón y María Isabel Gallardo Redondo, también ha pasado a disposición de la primera autoridad militar de la región el obrero Antonio Cabello Valero, quien se encuentra internado en la Clínica Mutual de Tarrasa donde le atienden de la herida sufrida por arma de fuego.

A disposición del prelado de la archidiócesis pasaron al palacio arzobispal los sacerdotes Damián Sánchez Bustamante Píez, Juan Rufes Pinol y Agustín Daura Melie, y a disposición del juez de primera instancia los detenidos en Barcelona, Francisco Santos Sanzo, José Porta Gou, José Cerezuela Rosales, Antonio Torralba Ruiz, Angel Rozas Serrano, Daniel Cando Cando, Vicente Faus Abad, Joaquín Grandia Hernández-Ros y José María Puigjaner Matas, disponiendo el juez de guardia el ingreso en la cárcel, de Angel Rozas Serrano, Vicente Faus Abad y Joaquín Grandia Hernández-Ros, y la libertad a los demás detenidos.

Octaveta on es denuncia la repressió de la manifestació i on es demana la llibertat de les persones detingudes.

Retall de premsa on es fan constar els noms de les persones detingudes amb motiu de la manifestació. (ABC, Madrid, 1-11-1967)

dels policies alguns manifestants es van defensar llançant rocs de la via del tren. La policia aleshores va utilitzar armes de foc i va ferir de bala un manifestant. Va començar una vertadera batalla campal i la policia va haver de retirar-se momentàniament amb uns quants ferits a les seves files degut a les pedres. Passat un breu temps, una nova càrrega policial va intentar dissoldre al grup que s'havia parapetat al costat dels murs de les vies del tren. En aquesta càrrega la policia va tornar a utilitzar armes de foc i va ferir dos manifestants més.

La manifestació va acabar amb diversos ferits i amb la detenció de desenes de manifestants, especialment militants de Comissions Obreres i del PSUC. També les comunitats cristianes de base foren objecte de repressió. Terrassa va viure aquella nit i en dies posteriors una forta persecució policial contra els sectors democràtics, i fins tot l'Ajuntament va publicar una nota informativa on es comunicava que la ciutat quedava sota vigilància i que s'actuaria amb «el màxim rigor en la represión» contra qualsevol tipus de desordre públic.

La violència de l'enfrontament del 27 d'octubre de 1967, desconeguda fins aleshores, va sorprendre tothom i va confirmar que Terrassa era una ciutat que s'anava convertint en una icona de la lluita contra la dictadura. Aquella desigual batalla de bales contra pedres va quedar com una fita de la lluita de Terrassa per la llibertat.

En aquest indret que ocuparen l'antiga estació i les vies d'"els catalans" (actuals FGC) va tenir lloc, el 27 d'octubre de 1967, l'anomenada

Manifestació de les Pedres

Fou el final d'una jornada de protesta convocada per Comissions Obreres contra l'atur, els expedients de crisi, els baixos salaris i per la llibertat dels treballadors i treballadores empresonades. Reprimida amb gran violència per les forces de l'ordre públic, la manifestació va respondre als trets utilitzant les pedres de les vies. La mobilitació va acabar amb diverses persones ferides, dues d'elles de gravetat, i moltes detingudes. Va esdevenir una fita de la lluita antifranquista a la nostra ciutat.

La placa es va col·locar al parc dels Catalans, en un acte celebrat el 27 d'octubre de 2017, amb la participació de representants dels sindicats i de les entitats memorialistes.